

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Folia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Cuvântarea

de deschidere a Sinodului eparchial
rostită de Prea-Sânția Sa Domnul
Episcop diecesan Nicolae Popea.

*Christos a înviat!
Domnilor deputați!*

Mă bucur, domnilor deputați, și mulțămesc bunului Tată ceresc, că ne-a învrednicit a ne vedea, în aceste grele și critice timpuri, érași întruniți, Arhiepiscop și reprezentăți al clerului și poporului, în sinodului nostru diecesan.

Așa e, domnilor deputați, grele și critice sunt împrejurările timpului de față, nespuse de mari și amenințătoare sunt furtunile, ce se ivesc din toate părțile dușmane nouă, astfel, că vom fi nevoiți a ne lupta cu încordate puteri, dacă voim să ne conservăm și să ne înmulțim și sporim tesaurul nostru cel mai scump, ce l-am moștenit dela părinții noștri de vécuri, în întregitatea lui. Înțeleg credința noastră strămoșească; înțeleg instituțiunile noastre religioase, datinile și obiceiurile noastre sfinte, cu cari ne-am pomenit din moși din strămoși; înțeleg biserica noastră dreptcredincioasă resăritenă, care de vécuri ca o fortăreță tare, întrepid și într'un mod admirabil ne-a conservat sub scutul său naționalitatea noastră, făcând front la toate vijeliile timpurilor, la toate loviturile grele, ce fără milă erau îndreptate asupra-i amenințând a o cutropi cu desăvârșire.

Nu-i vorba, domnilor deputați, avut-a biserica noastră și în trecut să trecă prin vijelii și mai mari, astfel, că trebuie să ne mirăm: cum și-a putut ea păstra existența sa până astăzi, toți fiindu-ne contrari, și neavând nici un ajutoriu, nici un sprijin, lăsați fiind numai puterilor noastre proprii.

Și dacă din toate acele grele și nefaste ispitiri și aspre lovituri ale sorții fiii bisericii noastre în trecut au ieșit teaferi, cui avem de a mulțami, decât numai unui singur Dumnezeu, care cu cu brațul său atotputernic ne-a cărmuit barca bisericii noastre printre furtunile și vijeliile vremilor; ér în a doua linie avem a mulțami tenacității poporului nostru, care cu trup și suflet s'a fost alipit de credința și biserica sa strămoșească dreptcredincioasă resăritenă, încât putem dice, că alipirea acesta s'a fost prefăcut în a doua natură.

Așa este, domnilor deputați, Dumnezeu ne-a ajutat, pentru-că poporul nostru a fost alipit cu trup cu suflet și sa ținut înțeleștat de biserica și credința sa strămoșească, prețuindu-o ca pe cel mai scump odor al vieții sale.

Dar e întrebarea, fi-va tot așa și în viitoriu?

Dacă privim la cele ce se întâmplă împregiurul nostru, și anume, dacă căutăm la curentul materialistic, cel anticreștinesc, ireligios și imoral, ce vedem că bântue astăzi societatea omenescă, și amenință a se întinde ca o pecingine în toate sferile de viață publică și privată, trebuie să mărturisim, că în fața acestor rele sufletul nostru se umple de îngrijire pentru viitorul bisericii noastre, căci acest spirit negativ, ireligios și anticreștinesc prea ușor poate să se întindă și să se încuibe și la noi și să învenineze inimile cele curate ale fiilor bisericii noastre.

Și ce e de făcut, domnilor deputați, în fața acestor porniri dușmănoase și primejdișoare pentru biserica noastră? Cine și cum să ne apere acest tesaur sfânt moștenit dela părinții noștri?

Eu cred, că nimeni altul nu e chemat și datoriu a o face acesta, decât însași biserica noastră viuă, reprezentată în sinódele noastre eparchiale. Nimeni altul, decât inteligența noastră clericală și mirenescă, reprezentată în sinodul nostru diecesan, care este chemată a priveghia neadormit, ca nu cumva fortăreța bisericii noastre să sufere vr'o spărtură din partea dușmanilor, cari ținic dau năvală asupra ei.

Acesta este, domnilor deputați, scopul cel adevărat al constituționalismului nostru bisericesc!

Spre acest sfârșit se întrunesc clerul și poporul mirén inteligent în adunările noastre sinodale, pentru-ca în solidaritate, cu toții împreună, cu puteri întrunite, să luptăm, să întempinăm atacurile amenințătoare și astfel să ne asigurăm viitorul și existența bisericii noastre naționale, fie-care căutând a fi nesmintit la postul datoriei sale, ca adevărați soldați plini de jertfire ai bisericii noastre sfinte dreptcredincioase resăritene.

Eu cred, domnilor deputați, că numai astfel ne vom sci validita, arătându-ne demni de poziția noastră de reprezentanți ai bisericii noastre, — demni participatori la agendele organismului nostru bisericesc constituțional.

Da, numai astfel vom da probe învederate, că suntem adevărați mandatați ai eparchiei noastre, vrednici apostoli ai adevărului și binelui, ce biserica noastră are în vedere a-l realiza, punând umăr la umăr, ca cu puteri unite să realizăm aceea, ce cu puterile noastre singurate, risipite, nu se poate ajunge.

Când fie-care din noi, liber de interese particulare, liber de patimi, de ură și vrăjmășie, — străbătut în adâncul său de suflarea Duchului Sânt, a dragostii deapropelului în adevăratul înțeles evangelic, unul căutând a purta sarcina celui alt, și toți împreună purtând cu plăcere sarcina santei noastre biserici, având în vedere binele și avutul ei material, spiritual și moral, — toți, toți împreună lucrând, toți împreună luptându-ne pentru sporirea și înflorirea instituțiunilor noastre bisericesci, școlare și fundamentale, toți căutând binele și fericirea noastră în aceste ideale ale bisericii noastre dreptcredincioase resăritene, atunci, iubiiți mei, fiți siguri, n'are să ne fie témă, că va fi putere, care să potă sparge fortăreța puternică a bisericii noastre.

Dorind din inimă, ca graiul meu arhieresc să fie împărtășit cu căldură de D-le Vóstre, fiii mei sufletesci, și creștând, că lucrările noastre vor ținti toate la binele de obște, abstracție făcând de interese și veleități particulare, și convins fiind în sfârșit, că actele noastre administrative oficiale se află în bună ordine și regulă, după-cum veți vedea din rapórtel, ce se vor așterne, implorând și aici darul și binecuvântarea cerescă asupra lucrărilor noastre sinodale, declar sinodul periodului al X, sesiunea I., în care deja am intrat, de deschis.

Revista externă.

Resbelul greco-turcesc pare că se apropie de sfârșit. Ambele părți beligerante s'au exhaustat aproape din toate puterile, dar mai cu semnă Grecia, și se pregătesc fie-care la lupta decisivă, care se va da probabil la Phasalus.

Colonelul Vassos a fost rechemat dela insula Creta și înlocuit cu altul. Probabil va fi denumit comandant preste armata din Epir. Deasemenea a fost rechemat Osman pașă, eroul dela Plevna. Acesta din cauza, că la Constantinopol nu se simte situațiunea armatei turcesci atât de grea, ca să fie pusă în câmpul de resbel o putere militară atât de probată. Turcii sunt decisi a înainta până la Athena, dacă nu vor întreveni alte evenimente din afară, cari să-i oprască în calea lor triumfală de până acum.

Diariul „Post” între altele dice, că în urma învingerilor armatei turcesci asupra celei grecesci, Grecia va pierde insula Creta, și că trupele turcesci s'ar mulțami, ca să ocupe Testalia ca gagi pentru Creta. Sultanul nu dorește umilirea totală a vecinului său și dacă Grecia va cere armistițiu, îl va acorda, dar nu va concede să i se impună pacea din partea marilor puteri, dacă Grecia nu o va cere. Sultanul, dice în fine, e foarte îngrijat de familia regală grecăscă.

„Pol. Corr.” aduce scirea din Petersburg, că ministrul de externe, contele Muraviev, a trimis am basadorului rusesc Onu la Athena o telegramă în care arată, că guvernul rusesc în considerarea temerilor, cari le cauzează situațiunea grea în care se află familia domnitoare grecăscă, e gata a întreveni dimpreună cu celelalte puteri la inițiativa guvernului din Athena între părțile beligerante. Ambasadorii Rusiei dela toate marile puteri au comunicat respectivelor guverne cuprinsul acestei telegramme. Puterile, după cum e cunoscut până acum, s'ar fi declarat de învoite la acesta.

Diariul „Times” i se raporteză din Athena, că consiliul de ministrii în ședința din urmă a hotărât continuarea resbelului.

Tot din Athena se aduce scirea, că „în cas de lipsă regele George va pași în fața lumii cu demascări grave, prin cari va dovedi, că Impăratul Germaniei, în butul voinței Turciei de a se învoi cu Grecia, a alungat pe Turcia în resbel, a constrins-o în strictul sens al cuvântului să începă resbelul contra Greciei”.

Ne putem deci aștepta la descoperiri senzaționale din cauza acestui nefericit resbel pus așa dicând la cale în detrimentul popórelor mai mici din partea celor mai puternici, numai ca să nu se potă emancipa de sub dominațiunea lor nedreptă.

Chestiunea albanesă. Sub titlul acesta publică „Budapesti Hirnap” în Nrul 125 din a. c. o corespondență cu datul din Fiume, 4 Maiu a. c. st. n., în care se cuprind unele evenimente nu de puțină importanță pentru deslegarea chestiunii orientale. Éta cuprinsul acestei corespondențe:

Fără îndoelă, că la regularea chestiunii orientale, care neapărat se va pune la ordinea zilei mai iute ori mai târziu, una

dintre cele mai delicate probleme va fi stabilirea pozițiunii de drept public a Albaniei. Până când în Macedonia, unde populațiunea în mare parte este greacă, n'a succed Eteriei etnice (Ligei grecesci pentru promovarea intereselor grecesci de pretotindenea. Red. „Tel. Rom.”) a produce tulburările dorite în interesul cauzei grecesci, Albania este în ferebere dela începutul resbelului și chiar succesele trecătoare ale grecilor în Epir, numai rescólei celor opt bataliune de Albanesi în operațiune la Ianina și desertării în masse a soldaților turcesci de naționalitate greacă, se pot mulțami. Cele opt bataliune albanese au asediat Ianina, după cum au anunțat la timpul său telegramele diplomatice din Roma, și cine scie, ore nu erumpea atunci revoluțiunea, dacă n'ar fi succed a se înăbuși în embrion rescóla. Pe lângă toate aceste, departe de a se fi sfârșit fereberea; albanesii nici decum nu se abat dela credința, că conflictul oriental poate să fie în paguba întregității Albaniei. Cu toate, că urăsc dominațiunea turcescă, singurul lor cuget e, ca Albania să devină un stat independent, deci s'au grăbit a lua armele în contra Grecilor, pentru-că în Grecia ved un inamic predestinat a năsuințelor albanese. Semi-selbategii arnăuți s'au coborât din munți la plaiuri, tineri și bătrâni s'au grăbit a se înrola sub steagul profetului. În bandele arnăute nu sunt rari copii de 12—14 ani și moșnegii de 60 de ani.

Liga națională albanesă dela începutul resbelului desvóltă agitațiunea colosală, ca să țină deștept sentimentul național în albanesi și să-i facă atenți la pericolul ce amenință Skyperia (Albania. Red. „T. R.”) Filiile Ligei din străinătate agită între albanesii din străinătate. În privința acesta cel mai important zel îl are filia din Italia; după cum se scie în Calabria trăesc 20,000 de albanesi. Filiile din străinătate în curând vor esmite în același timp o proclamație către națiunea albanesă. Textul proclamației este deja gata și sună:

Cătră frații din Skyperia! Se provocă albanesii din Macedonia, Tessalia și Epir, ca să se silască a susține în fiii Albaniei sentimentul de solidaritate, fără deosebire de religie, pentru-că Dșeu și Allah, Mohamad și Christos, au propovădit aceeași învățătură: iubirea de patrie. Proclamația ne aduce aminte de Skanderbeg, regele Epirului, eroul națiunii albanese, care a arătat Albanesilor calea, pe care au să urmeze. Arată la dărăbuirea Albaniei. Grecia a luat Arta și o parte din Tessalia, acum i-ar plăce Epirul și Macedonia, Montenegro a primit Dulcigno și Antivari, ér restul vrea să-l câștige Austro-Ungaria, Sârbia și Bulgaria. Proclamația face atenți pe străini, ca să lase în pace pe Albanesi, căci altcum Albania va respinge cu armele amestecul străin; să nu uite, că fiii Skyperiei sunt gata a muri pentru patria lor.

Proclamația arată deci, că situațiunea în Albania e destul de serișă. Unui diarist italian i s'a dat ocaziune să intervizeze pe șeful comitetului albanes din Italia, căvalerul Anselm Lorecchio despre chestiunea albanesă. Albanesii, a șis Lorecchio, dorește susținerea statului actual în Balcani, pentru-că numai așa își ved asigurată întregitatea teritorială a patriei lor. Albanesii au mers la luptă în contra grecilor, pentru-că sunt mai periculoși decât turcii, căci până când turcii voiesc numai a domni peste ei, pe atunci grecii se nisuesc la nimicirea totală a naționalității albanese. Albanesii dorește dela puteri, ca să le recunoscă naționalitatea, cum a făcut congresul din Berlin cu grecii și cu slavii, și, ce e lucru principal, să le redea biserice și școlile albanese și în sfârșit în vilaete să se institue de guvernori, în loc

de turci, albanesi. Lorecchio la sfârșit a accentuat cu deosebire, că Italiei și Angliei nu i-ar fi permis a lăsa ca Albania, adevărată cheia Balcanului și țera cea mai fertilă și mai bogată în comori naturale, să cadă în mâna puterii, care aspiră după ea (evident monarhia austro-ungară).

Jaluzii italieni, (dăce corespondentul lui „Bud. Hirl“. Red. „Tel. Rom.“) cari cu puterea vrău se dovedescă asupra noastră, că ne batem după ocuparea Albaniei, agitază și în Albania în contra noastră. Pe Pasquale Gerini, episcopul din Scutari, după-cum s'a înscințat, îl acuză, că face propagandă austro-ungară. Au și trimis acum în contra lui mai multe adrese la Vatican, cerându-i transferarea sub titlul, că face politică contrară cu sentimentul poporului.

Sinodul archidieceșan.

Ședința III.

La 22 Aprilie, (4 Maiu) 1897.

Președinte: Ex. Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit: *Miron Romanul*.

Ședința se deschide la 11 ore ante meridiane.

Notariul Mateiu Voilean cetesce protocolul ședinței II., care fără vre-o modificare se autentică.

Se prezintă:

Credenționalul deputatului mirén ales în cercul Iliei, August A. Nicórá; se dă comisiunii verificătoare;

Rugarea de concediu a deputatului clerical ales în cerc. Câmpeni, Romul Furduiu, pe timp nederminat, din cauze grave familiare, și rugarea telegrafică tot pentru concediu a deputatului clerical din cercul Treiscaunelor, D. Coltofean pe 8 zile. Concediile cerute se acórdă.

Domnul deputat Dr. P. Barcianu face următoarele propuneri:

1. „In protocoalele sinodale aflăm, mai ales la rapórtelile comisiunilor asupra diferitelor rapórtelile consistoriale, o mulțime de concluse sub numerii separați, privind lucruri, ce nu au însemnătate principială, ci numai formală.

Pentru a încungiura sporirea astorfel de concluse în protocol, cari îngreunéză privirea asupra întregului, pentru a câștiga în timp la pertractarea rapórtelilor, în lucru pentru rapórtori și notari și în câtva și în speșele reclamate de tipărirea protocoalelor, — propun:

In rapórtelile comisiunilor, prezente în ședință, mai ales asupra rapórtelilor consistoriale, dar' și asupra altor esibite, cari sunt de natură identică, când se tractéză despre ele în desbatere specială, tóte punctele, cari nu reclamă o hotărîre specială în merit, și tóte exhibitele de aceeași natură, se fie cuprinse sub un singur număr, primind o singură hotărîre.

2. „In sinódele parohiale din Sibiu, — sunt acuma mulți ani de atunci — apoi mai în urmă și în comitetul protopresb. al tractului Sibiuului, s'a tractat asupra înființării în Sibiu a unei școle poporale confesionale cu mai multe clase, la a cărei susținere se participe și protopopiatul.

Având însă în vedere, că deși a trecut mult timp la mijloc, totuși chestiunea nu a ajuns la o rezolvire órecare mulțumitoare;

având în vedere, că înființarea unei astfel de școle este nu numai de interes cultural general pentru noi, ci totodată și de interes pentru vasa bisericești și a organelor centrale administrative ale ei, adăpostite în acest oraș;

având în vedere, că o astfel de școlă póte să aducă în special mare folos, servind ca școlă de aplicație bine organizată elevilor din secțiunea pedagogică a seminariului „Andreian“, — propun luarea următorului conclud:

Consistoriul archidieceșan se însărcinéză a studia chestiunea înființării în Sibiu a unei școle poporale de băieți — elementare séu superioare —

atât din punct de vedere al organizării și al susținerii, cât și din cel al legăturii cu seminariul „Andreian“, ca având a servi și ca școlă de aplicație pentru elevii din secțiunea pedagogică și a prezenta apoi sinodului un raport bine întemeiat în materie.

Propunătorul cere, ca sinodul să declare propunerea sa de urgentă și să o pertracteze în ședința prezentă.

Dl deputat *I. cav. de Pușcariu*, propune să se dea unei comisiuni spre studiere.

Dl deputat *Dr. II. Pușcariu* dăce, că e dorință generală, ca protocoalele sinodale să fie stilisate concis, în chip cuprinător așa dăcând perfect; acésta ca dorință ar duce la scop, dar a precisa prin conclud felul stilisării protocoalelor sinodale crede a nu fi cu scop. Rógă pe dl propunător, să-și schimbe propunerea în o dorință.

Excelența Sa Metropolitul consideră chestia mult mai de importanță, decât a se putea trece peste ea atât de pripit, își exprimă dorința de a se da unei comisiuni spre studiere prealabilă.

Se dă comisiunea organizătoare.

Propunerea a dóua se predă comisiunii școlare.

La ordinea zilei raportul comisiei verificătoare.

Raportor *Dr. V. Bologa*.

La propunerea comisiunii, deputații sinodali mirenesci, cari și-au prezentat ulterior credenționalele: Iosif Orbonaș, Ioan cav. de Pușcariu, G. Dănilă, Dr. I. Ivan, Dr. E. Draia, I. Pușcariu, după-ce actele lor electorale sunt în deplină ordine, se declară verificați.

Asemenea se declară verificat și deputatul mirén Valeriu Bologa, care și-a perdut credenționalul, dar' ale cărui acte electorale sunt în ordine.

Contra alegerii deputaților mireni din cerc. Sebeșului: Dr. Elie Cristea și Dr. Iosif Blaga s'au înaintat patru proteste: din partea mai multora din comuna Răchita, din partea unora din comuna Pianul inf., din partea pretorului I. Henteș și din partea preotului din Sebeș, Z. Murășan.

Comisiunea propune, ca de óre-ce rezultatul scrutiniului chiar și atunci ar fi în favorul deputaților aleși, când s'ar considera protestul, — se se verifice alegerea deputaților Dr. Cristea și Dr. Blaga, — ér în contra preoților din comunele Rechița, Pianul-inferior, Călnic, Reci și Cacova, fiind-că au abusat de oficiul lor, nimicind protocoalele electorale fără vre-un temei, consistoriul se pornescă cercetare disciplinară.

Sinodul declară verificați pe deputații mireni aleși în cercul Sebeșului.

Cu privire la partea ultimă a propunerii comisiei verificătoare, deputatul *Dr. Mihai* propune, ca afacerea preoților din comunele pomenite, să se dea spre studierea consistoriului.

Deputatul *Dr. Sp. A. n. împărășesce* vederea Drului Mihai.

Excelența Sa Metropolitul: Și la alte cercuri s'au observat astfel de abuzuri, de a suprima protocoale, numai să reușescă la alegere anumite persoane; aceste trebuiesc curmate; se se atragă deci atenția consistoriului la astfel de iregularități.

Se dă afacerea consistoriului spre a lua dispoșiți în contra iregularităților din comunele pomenite.

Alegerea deputaților sinodali mirenesci din cercul Bistriței: Dr. Elie Cristea și Iosif Popescu, dificultate din oficiu pentru unele defecte formale observate la protocoalele de alegere, cari defecte însă provin din lipsa de consonanță dintre textul formularelor de protocoale electorale și instrucția consistorială pentru alegerea de deputați, — comisiunea propune să se verifice, ér textul instrucțiunii consistoriului se se supună unei revisiuni și se se aducă în consonanță cu textul formularelor de protocoale electorale.

Deputatul *Dr. I. Șenchea* face contrapropunerea, ca actele electorale ale deputaților mirenesci din c. Bistriței *Dr. Cristea* și *Ios. Popescu*, să se dea consistoriului spre studiere până la sesiunea viitoare, ér până atunci verificarea se se țină în suspens.

In obiectul acesta se încinge o discuție mai lungă, la care iau parte deputații *V. Damian*, *I. Pușcariu*, *I. de Preda*, și *Dr. Cristea*.

Deputatul *Dr. Cristea* dăce, că instrucția consistorială întrebunțată la alegerile sinodale e cea din 1878 care e defectuoasă și insuficientă, dela care consistoriul a făcut abateri justificate prin dispoșițiile regulamentului consistorial despre procedura la alegerile deputaților de congres, promulgat în metropolia întregă, ocupându-se cu ideea de a prezenta sinodului un regulament pentru alegerile sinodale, analog cu cel pentru alegerile congresuale.

Dl *Iosif Pușcariu* cere verificarea deputaților aleși, nefind atacată alegerea prin protest.

Excelența Sa metropolitul de asemenea e de părerea, se se nu se facă dificultări din oficiu, decât protest nu s'a făcut.

Incheiându-se discușiunea, se purcede la votare. Contra propunerea deputatului *Dr. Șenchea* cade și primindu-se cea a comisiunii, deputații mireni din cercul elect. Bistrița se declară verificați.

Deputatul *Dr. Cristea*, fiind ales în dóue cercuri, declară, că optéză pentru mandatul de deputat în cercul Sebeșului, în consecință cercul Bistriței se declară vacant.

Cu privire la partea din urmă a propunerii comisiei, sinodul la propunerea deputatului *Dr. Mihai* conclud, ca consistoriul se ia în revisiune instrucția consistorială pentru alegerile sinodale, și aducându-o în consonanță cu Regulamentul pentru alegerile congresuale, se elaboreze un proiect de regulament pentru alegerile sinodale.

Deputații mireni din cercul Făgărașului: *Dr. I. Șenchea* și *Dr. I. Turcu*, a căror alegere e dificultată din oficiu, pentru unele defecte formale, dar cari întrunesc majoritatea voturilor, și contra alegerii cărora n'a intrat nici un protest, — la propunerea comisiei se declară verificați.

Cu privire la deputații mirenesci din cercul Solnocului: *Dr. I. Farcaș* și *Dr. Gavr. Buzura*, se comunică, că a intrat un protest. Considerând însă, că în protest nu figuréză nici o subscriere proprie, ér deputații aleși întrunesc majoritatea voturilor, comisia propune să se verifice.

Deputatul *Dr. Olariu* face contra-propunerea, ca actele se se restituie comisiei verificătoare, care se le examineze din nou, deóre-ce la scrutina protocoalelor s'a purces cu prea mare rigóre.

Deputatul *I. V. Ghiaja* propune verificarea deputatului *Dr. Farcaș*, ér cea a deputatului *Dr. Buzura* se se țină în suspens, până va veni comisia cu o nouă propunere în afacere, deóre-ce luându-se de bune protocoalele dificultate, numai alegerea deputatului *Buzura* s'ar altera.

Punându-se la vot, contra-propunerile cad, și primindu-se propunerea comisiei, deputații mireni aleși în cercul Solnocului *Dr. Farcaș* și *Dr. Buzura* se declară verificați.

Ședința se ridică la 2 ore p. m., ér cea proximă se ficséză pe mâne la 11 ore a. m.

Ședința IV.

La 23 Aprilie, (6 Maiu) 1897.

Președinte: Inalt Prea Sânfia Sa *Miron Romanul*; notariu: *Dr. I. Șenchea*.

Ședința se deschide la 11 ore ante meridiane.

Se cetesce prin notarul ședinței anterioare, *Dr. Ilie Cristea*, protocol ședinței trecute, care după unele modificări neesențiale, se autentică.

Președintele prezintă Ven. sinod esibitele incurse:

1. Rugarea pentru concediu a deputatului mirén *Ioan Popea* pentru întregă durata sesiunii. Deputatul din chestiune fiind încă neverificat, din cauză, că nu și-a prezentat credenționalul, acordarea de concediu se ține în suspens.

2. Tot prin presidiu se prezintă Ven. Sinod următoarele rugări: 1. a parochului *Ioan Jurca* din Cebea pentru un ajutor; 2. a comunei bisericești *Copșa-mare* pentru acordarea unui ajutoriu în scopul zidirii unei biserici; 3. a parochului din Gârbau, *Teodor Purdea* n pentru un ajutoriu de 100 fl. și a preotului din Selișca, *Samuil Susa* pentru un ajutoriu de 200 fl. Tóte rugările s'au dat comisiunii petiționare.

Terminând președintele cu esibitele, *Titus Vesp. Ghiaja* face următoarea propunere:

Considerând, că cu dispoșiunile din Statutul fondului de pensuni al archidieceșei în punctul cel mai esențial nu este mulțumită o parte însemnată a preoțimei noastre, și adecă cu deosebire în privința sumei maxime statorite ca pensune, carea este prea mică, deóre-ce învățătorii din ultima comună după un serviciu de 40 de ani are pensune de 300 fl., ér pentru preoții din parochiile de clasa a 3-a este statorită o pensune numai de 200 fl.;

considerând, că precum între protopresbiteri Statutul de pensune nu face deosebire séu categorii, deși protopresbiteratele sunt fórt deosebite în privința venitelor parohiale, deóre-ce ca preoți ei tóți sunt între sine egali în rang, — și la alte biserici suma de pensune este statorită în o sumă egală pentru tóți parochii fără considerare la clasa parohiei, ceea-ce ar fi de dorit, ca și la noi se se facă;

considerând, că mulți doresc cel puțin o modificare într'acolo, ca făcânduia preot cu cualificațiune normală din o parochie de clasă mai inferioară să-i stee în voie liberă de a puté plăti taxa fundamentală și anuală pentru dreptul de pensune în suma statorită pentru parochiile de clasă mai superioară, — astfel mulți preoți vrednici se se nu fie condamnați pentru tóta viața la venitele cele mai sărace: a se lupta cu sărăcia la studiu în școlă, a servi în parochie săracă și a accepta în urmă și o pensune săracă, ceea-ce numai consternațiune póte produce;

considerând, că la pensune parochiile peste tot nu se pot lua de normă după clasă séu venite ca la funcționarii statului salariile, de óre-ce acestia până la pensionare avanséză cel puțin cu 2—3 graduri în rang și în salarii, ér parochii sunt aleși în parochie pe viață și strămutările lor în parochii de clasă mai bună sunt fórt rare și nu se pot lua ca normative;

considerând, că mulți preoți, verosimil, chiar pentru aceste motive nu plătesc cu tragere de inimă și regulat taxele de pensune;

considerând, că în §. 31 din Statutul de pensune este provăduță eventuala modificare a acestui statut, și că propunerile de modificare, pot veni numai prin-séu dela consistoriul archidieceșan,

îmi i-au voe a face următoarea propunere:

Prea-Venerabilul Consistoriu archidieceșan se însărcinéză de a face la proxima sesiune sinodală propunerile necesare pentru modificarea Statutului fondului de pensuni.

Se dă comis. organizătoare.

La ordinea zilei raportul comisiei verificătoare, care prin referentul séu *Dr. Vas. Bologa* enunță, că comisiunea studiând actul de alegere a deputatului mirén *Dr. Aug. Nicórá* și aflându-l în regulă, ér credenționalul nefind atacat prin protest, propune: verificarea deputatului *Nicórá*. Se verifică.

Urmază raportul comisiei organizației:

Referent: Leontin Simonescu. Raportul consistoriului plenar, fiind tipărit și împărțit între deputații sinodali, se privește de cetit și se primesc în general ca basă pentru desbaterea specială accludându-se la protocol sub litera corăspunzătoare.

Deputatul Ioan cav. de Pușcariu în formă de propunere își exprimă dorința ca pe venitoriu să nu se mai tipărească 4 rapoarte, ci numai unul, căci apare, ca și când am avea patru consistorii; afară de aceea pe lângă buget ar dori să se însemne și toate socotelile în sumar, precum și inventariul, și toate acestea să se accludă la raportul consistorial.

După unele clarificări date de Ex. Sa, propunerea nu se primesc.

Întrând în desbaterea specială la primul loc se exprimă dorința, ca venerabilul sinod din incidentul dureros al trecerii din viață a protopresb. și directorului semin. emerit. Ioan Hannia, pentru eminentele și îndelungatele sale servicii aduse în decurs de 50 ani bisericii noastre — să se exprime venerațiunea față de memoria lui prin sculare. Tributul de venerațiune se aduce.

Se i-a spre scire alegerea de asesori consistoriali din sesiunea anului trecut în persoana d-lor Dr. Liviu de Leményi și Vas. Voina, ambii în senatul școlarii, cari au și depus jurământul prescriș.

Cele înșirate în raportul consistorial sub punctele II. III. și IV cu privire la esibilele întrate în decursul anului și referada lor prin asesori, la ședințele consistoriale și la dispunerea pentru reorganizarea corporațiilor bisericesci pentru un nou period de 3 ani, se iau spre știință.

La punctul V. despre întregirea protopresbiteratelor vacante, deputatul Dr. Ioan Ivan se adresază către Ex. Sa cu următoarea rugare: Excelenția Văstră! În tractul protopresbiterat al Mediașului la alegerea de protopresbiter majoritatea voturilor a întrunit actualul adm. presb. R. D. Mircea, care alege a primit ulterior și prea alabila aprobare a consistoriului, dar cu toate acestea, deși a trecut de atunci timp de 2 ani, respectivul ales și astăzi funcționează tot numai ca administrator protopresbiterat, așa dori se știu motivele acestei trăgănări?

Înalt Prea S. Sa numai decât satisfacă acestei interpelări, în formă de rugare și spune, că actul chirotesirei totdeauna și-l rezervă, până când se convinge pe deplin despre vrednicia lui, din partea celui ales. La început s'au ivit unele incidente, cari m'au pus pe gânduri. În timpul mai recent am văzut însă toate pedicele delaturate, dar s'a ivit alt cas și anume, că densusul a concurat la unul din protopresbiteratele vacante și astfel am amânat actul chirotesirei până după întregirea resp. alegerea de protopresbiter în tractul unde și densusul a concurat.

Interpelantele se declară mulțumit.

La cestiunea contopirei tractelor Geógiu I. și II. într'un singur tract, se nase o discuție vie și îndelungată la care iau parte deputații Dr. Mihai, Al. Oprea, Ioan de Preda, Nic. Ivan, Dr. Il. Pușcariu, Dr. Blaga și Înalt P. S. Sa. Toți deputații accentuează arondarea necorăspunzătoare a acestui tract, apoi multele greutăți și inconveniențe, cari stagnază mersul regulat al afacerilor bisericesci și fac imposibilă o bună și consciențioasă administrare a tractului.

Luându-le toate aceste în considerare, deputatul Dr. Mihai face următoarea propunere:

„În considerare, că mai multe comune mărginașe din protopopiatul Geógiului sunt situate la distanță de tot însemnată dela centrul protopopiatului contopit, și că căile de comunicare cu acel centru sunt cu totul insuficiente, în interesul bunei administrațiuni aceste comune ar fi a se încorpora la alte protopresbiterate mai

apropiate situate. În acest scop se invită consistoriul arhidieceșan a veni la sinodul proximal cu o propunere în această materie“. Se primesc; ér cele cuprinse sub punct VII. VIII și IX se iau spre știință.

Urmază comisiunea bisericească. Referent: Dr. I. Turcu.

Raportul consistoriului, ca senat bisericesc, fiind tipărit și împărțit între membrii sinodali, se privește ca cetit, se primesc ca basă la desbaterea specială și se acclud la protocol sub litera corăspunzătoare.

Punctele 1, 2, 3, 4 și 5 din partea a II. cu privire la clerul arhidieceșan, repositații din cler, chirotoniri și despre numărul familiilor, se iau spre știință, cu observarea, ca la punctul referitoriu la scădemântul populațiunii să se spună în viitoriu și cauzele.

La punctul 6, unde se spune numărul cunniilor încheiate în decursul anului (4739) dintre cari numai la forurile civile 127, comisiunea se află îndemnată a îndruma pe Prea Ven. Consistoriu a căuta după cauzele acestui trist fenomen și a căuta și aplica toate măsurile posibile pentru împedarea rului și îndemnarea credincioșilor la primirea tainei bisericesci.

Excelenția Sa observă, că multe trebuie să fie cauzele, cari determină pe un credincios a nu se cununa după rânduiala bisericeii, fiind-că nime nu o face din simplu dispreț cătră actul cununii. În unele casuri se denegă pe baza sfintelor canóne dispensația cerută în altele se ia prea mare taxă de cununie și alte multe vor fi. Consistoriul își va procura prin protopresbiteri dela sinódele parochiale datele necesare și va căuta după remediul de lipsă.

Dep. Dr. Blaga cere, ca pe viitoriu să se specializeze într'un aclus la raportul consistorial, după protopresbiterate numărul cununiilor încheiate numai la forurile civile.

Se primesc.

Punctele 7, 8 și 9 despre convețuirii ilegale (4248), numărul nascerilor și casurile de mórte, se iau spre știință.

La punctul 10, deputatul Vict. Tordășianu propune, ca pe viitoriu la punctul din raportul consistorial referitoriu la trecerile religioase să se indice și cauzele trecerilor și cu deosebire dela religiunea noastră la alte confesiuni.

Punându-se la vot: cade.

La punctul 11, despre întregirea parochiilor vacante, comisiunea propune: să se indice în raport anul, luna și ziua de când cutare parochie e vacantă, apoi cauzele pentru cari nu s'a întregit și preste tot normele create pentru întregirea parochiilor vacante să fie strict observate.

Se primesc.

Partea a III-a, despre seminariul arhidieceșan, schimbările obvenite în statul profesoral, apoi partea a IV-a despre procesele matrimoniale și disciplinare, se ia spre știință.

În legătură cu partea a V-a, despre ajutoare, deputatul Tit V. Gheaja recomandă în atențiunea consistoriului următoarea rugare:

„Cu privire la ajutoarele în bani, cari se dau din fondurile arhidieceșei preoților sêraci, îmi iau voe a atrage binevoitoarea atențiune a Prea Ven. Consistoriu la parochiile și preoții din părțile nordice ale arhidieceșei, anume din protopresbiteratul Deșului, Solnocului și Cetății de pãtrã, unde în genere pãmântul este steril, ómenii sêraci, parochiile amestecate cu gr. cat. și unde sub presiunea acestor împrejurări preoțimea are venite de tot slabe, și astfel, ca să nu se facă turburări, trebuie chiar și după venitele stolari să aștepte preoții cu anii până li se plătesc. Prin urmare, dacă undeva se simte lipsa de ajutoare, apoi această lipsă este mare cu deosebire în acestea părți, cari le recomand îngrijirii părințesci a Prea Ven. Consistoriu“. Fiind rugarea această adresată numai ca dorință din partea dlui deputat Ghiaja în atențiunea consistoriului, la protocol nu se ia.

În urmă comisiunea propune, ér sinodul decide: Consistoriul se raporteze în sesiunea viitoare despre ținerea sinódelor parochiale și despre cauzele întrelăsării acestora.

Cu aceste ședința se ridică la 2 și jumătate ore d. a., ér ședința proximală se anunță pe mâine, Joi, la 10 ore a. m.

Din România.

Martí, la órele 6 dimineața a încetat din viață **Ioan Ghica**, la moșia sa Ghergani, în vîrstă de 83 de ani.

Decedatul era fiul marelui ban Dimitrie Ghica, cunoscut sub numele de „barbă-roșie“. Conșcolar al lui Al. Golescu la liceul Sf. Sava, și mai târziu la școala centrală din Paris (1837—40), se întorce cu densusul în țeră și se asocia la opoziția condusă de Cămpineanu. La 1841 a luat parte la conspirația din Brăila și la 1843 trecu la Iași unde ocupă o catedră de matematică și economie politică la universitate și conlucră, în anul următor, cu Alexandri și Cogălniceanu, la ziarul „Progresul“, revistă științifică și literară. Ioan Ghica a luat o parte foarte activă la mișcarea dela 1848; a fost chiar unul din cei mai activi dintre organizatorii acestei revoluțiuni, dar activitatea d-sale și-a desfășurat-o într'acel timp nu în țeră, ci în Constantinopol, unde îl trimisese guvernul provisoriu, după abdicarea prințului Bibescu, ca însărcinat de afaceri, și unde continuă a residua după căderea locotenenței princiare.

La 1854, lord Stratford de Redcliffe îl învesti cu caimacamia séu locotenența principatului Samos. În Ianuarie 1856 fu numit guvernator (bey) de Samos și Poarta îl ridică la rangul de mușir.

Întorcându-se în țeră, a stat mai întâiu câțva timp în Moldova, unde a ocupat un post de profesor în școala Mihăileană, apoi a trecut în Valachia, în 1857, a luat parte la divanul ad-hoc și a fost unul din cei mai zeloși apostoli ai unirei.

A întrat pentru prima dată în minister în Moldova, ca prim-ministru și ministru de interne, la 6 Martie 1859, dar a demisionat peste scurt timp, adecă la 26 Aprilie același an. La 11 Octobrie tot în 1859, a ocupat aceleași demnități în Valachia, în care a stat până la 27 Maiu 1860, apoi n'a mai ocupat nici odată postul de ministru în timpul domniei principelui Cuza.

După răsturnarea acestui Domn, a ocupat postul de prim-ministru și ministru al afacerilor străine în guvernul provisoriu de la 11 Februarie 1866, până după suirea pe tron a M. S. Domnului Carol I. adecă la 11 Maiu același an, când a demisionat. La 15 Iulie 1866 a revenit la putere ca prim-ministru și ministru de interne, a presidat la prima alegere de deputați și senatori, făcută în conformitate cu noua Constituție, și s'a retras dela putere la 28 Februarie 1867. A mai revenit încă odată la 18 Decembre 1870, tot ca prim-ministru și ministru de interne, și a demisionat la 10 Martie 1871, a doua zi după scandalul dela Stăttineanu.

De atunci na mai venit la putere, dar a primit, la prima Iulie 1881, a reprezenta România la Londra, ca trimis extraordinar și ministru plenipotențiar, post ce a ocupat până la 30 Septembrie 1890.

În anii 1878—1881 Ioan Ghica a fost director general al teatrelor, în care post a făcut mult, relativ imens de mult pentru scena noastră națională.

Membreu al Academiei Române, Ioan Ghica a presidat mult timp acest înalt institut cultural și nu a depus președinția Academiei de cât atunci când slăbiciunea fizică nu i mai permitea s'o conducă.

În Ioan Ghica România pierde pe unul din ultimii supraviețuitori ai marelui generațiuni eroice a țerei. („Timpul“.)

Noutăți.

Concurs pentru novelă. Subsemnata redacție, dorind să dea un indemn de emulare pentru tinerii noștri scriitori și astfel să contribuie la ridicarea literaturii noastre beletristice, publică concurs pentru cea mai bună novelă originală, înedită, scosă din viața noastră socială, ori din istoria națională.

Premiul este una sută de coróne.

Se cere ca lucrarea să fie nu numai relativ cea mai bună între cele concurente, dar să aibă și valoare literară.

Extensiunea, cel puțin de o colă tipărită, ca a „Familiei“.

În cazul de egalitate, premiul se poate și divisa.

Terminul concursului, 1/13 August an. curent.

Lucrările scrise cu mână străină și nesemnate de autor, însoțite de un plic închis, care să conțină numele autorului, ér din afară un motto, scris și în capul novelei, sunt a se trimite la redacția „Familiei“, în Oradea-mare (Nagy Várad), Ungaria.

După terminul indicat, o comisiune de 3 bărbați de literă, rugați din partea redacției, vor ceti scrierile întrate și va judeca în privința decernerii premiului.

Novela premiată se va publica în „Familia“ și un an de zile autorul nu o va pute reproduce aiurea.

Oradea-mare, 1 Maiu 1897.

Redacția „Familiei“.

* * *

Cas de mórte. Astăzi în 21 Aprilie v. a repausat în comuna Mihăleni din Zaránd notariul român Augustin Oniț, în etate de 50 ani, după o fericită viață conjugală de 22 ani. A funcționat 24 ani ca notariu. Având și studiele teologice a fost spriginul bisericii noastre gr.-or. din loc. A fost membru al corporațiilor noastre bisericesci. Bun ortodox, bun român, a fost persoană stimată. În mormântarea i s'a făcut la 23 Aprilie v. 1897 în cimiteriul din loc în fața unui public foarte numeros. Îl deplâng soția: Iuliana și minorenii Alexandru și Virgil, consăngenii și amicii.

* * *

Convocare. Reuniunea învățătorilor români gr.-or. din despartământul Cohalm, și va ținea a doua adunare generală din est an Duminecă 11 Maiu a. c. st. v. în comuna Agostin, la care se potesc a participa toți membrii precum și alți binevoitori ai școlii. Epitropiile parochiale și școlare sunt îndetorate a prevedea pe învățători — membrii cu diurne de 1 fl. și paușal de calătorie.

Programa:

1. Deschiderea ședinței prin presidiu la 10 ore a. m.
2. Apelul nominal.
3. „Gândacul de Maiu“ lecțiune practică din istoria naturală, de George Maican, învățător în Ticsușul rom.
4. Lecțiune practică din limba magiară, de membrul George Andon, învățător în Ungra.
5. „Despre mijlocele disciplinare“ disertațiune de membrul Ioan Bănuțiu, învățător în Cohalm.
6. Incassarea tacselor.

Din ședința comitetului ținută la 15 Aprilie 1897.

N. D. Mircea,
preș.

Ioan Bănuțiu,
notar.

* * *

Mare nenorocire la Paris. Martí după amăzi s'a întemplat la Paris o mare nenorocire. Pe una din pietele cele mai mari se ridicase un pavilion de scânduri în care dame din societatea cea mai înaltă vindeau obiecte colectate în favorul unui scop de binefacere. De-odată uriașă baracă a luat foc și în câte-va minute întréga clădire a fost cuprinsă de flacări. O spaimă ce nu se poate spune a cuprins pe toți cei de față, ca la vre-o 2000 de ómeni, în cea mai mare parte femei și copii. De stinsul focului și de scăpare nici vorbă n'a putut fi. O îmbulzélă teribilă s'a produs la cele două uși de intrare și eșire. Aprope la 200 de persoane au fost strivite și arse total, așa, că mulți dintre cei nenorociți nici n'au putut fi recunoscuți.

Între cei arși total se află și ducesa d'Alençon, principesa Sofia, sora Maiestății Sale Impărătesei și Reginei noastre Elisabeta. Ea a fost recunoscută după un inel (de logodnă), ce s'a găsit la unul din cadavrele nenorociților, ér după alții după unele operațiuni la dinți făcute din partea medicului de casă.

Nenorocita era căsătorită cu ducele Ferdinand d'Alençon, al doilea fiu al decedatului rege Ludovic Filip. Era de 50 ani, și a lăsat după sine un soț și doi copii neconsolabili.

Raportul general al senatului bisericesc.

Nr. 2489 Bis.

Venerabil Sinod!

Consistoriul arhidiececan, ca senat bisericesc, are onore a așterne despre activitatea sa în decursul anului 1896 următorul

Raport general:

I. Ședințele ținute în decursul anului 1896 au fost preste tot 45, și adevă 39 ordinare și 6 extra-ordinare.

II. Starea clerului, comunele bisericesci și mișcarea populației în arhidiececă sunt evidente din conspectul general alăturat sub A.

1. Conform conspectului acestuia se prezintă clerul arhidiececan în frunte cu arhiepiscopul astfel:

a) în centru:	
Vicariu arhiepiscopesc, archimandrit . . .	1
Asesori consistoriali, protopresbiteri . . .	4
Profesor seminarial, protopresbiter . . .	1
Director și profesori semin., presbiteri . . .	2
Econom seminarial, presbiter . . .	1
Expedito consistorial, presbiter . . .	1
Diaconi . . .	2
la olaltă . . .	12

b) în afară:	
Protopresbiteri tractuați și parochii . . .	27
Protopresbiteri emeritați și în pensiu. . .	3
Protopresbiteri onorari 6. Dintre acestia	
2 în alte aplicațiuni, ér 1 pensionat . . .	6
Administratori protopresbiterali . . .	6
Parochii . . .	785
Administratori parochiali . . .	27
Presbiteri în armată . . .	2
Presbiteri în alte aplicațiuni . . .	9
Capelani . . .	62
Presbiteri pensionați . . .	6
Presbiteri resignați . . .	7
Presbiteri amovați 2, amovați cu dreptul	
de a concura la alte parochii 3; cu	
totul . . .	5
Diaconi . . .	6
la olaltă . . .	952

2. *Reposați din cler.* În decursul anului au reposat 18 presbiteri, între cari parochii 17, capelan 1. În asemănare cu anul precedent 1895, casurile de mörte în cler au fost cu 9 mai puține.

3. *Chirotoniri* s'au sãvãrșit 27 și adevă, 24 clerici s'au chirotonit întru presbiteri, ér 3 întru diaconi. Dintre cei chirotoniți 21 au fost clerici cu calificațiune normală, ér 6 cu pregătire extra-ordinară.

Despre parochiile întregite în mod extra-ordinariu se alătură sub B) conspect special.

4. Numărul familiilor în anul 1896 a fost 163,908.

Numărul sufletelor:	
de genul bărbătesc . . .	370,899
de genul femeiesc . . .	362,388
la olaltă . . .	733,287

în asemănare cu numărul anului 1895 de 735,366 rezultă o decrescere de 2079 suflete.

5. Dintre credincioșii arhidiececsei noastre sciu ceti și serie:

bărbăți . . .	116,241
femei . . .	74,288
la olaltă . . .	190,529

față ce anul 1895 o creștere de 9853.

6. Cununii în decursul anului 1896 s'au sãvãrșit de tot 4739, dintre aceste: a) bisericesci-civile 4226; b) numai civile 127; c) mestecate 386.

7. *Convețuiri ilegale* cu finea anului 1896 au fost 4248. Față cu anul 1895 s'au sporit cu 672 casuri.

Felul acesta de convețuiri ilegale se prezintă în număr mai considerabil, adevă preste sută, în protopresbiteratele următoare: În protopresbiteratul Abrudului, Agnitei, Câmpenilor, Clușului, Cohalmului, Deșului, Devei, Dobrei, Geógiu II., Hațegului, Iliei, Orăștiei, Sibiuului, Sighișórei, Treiscaunelor, Ungurașului, Zarandului.

8. Numărul *nascerilor* e următorul:

a) legitimi:	
de genul bărbătesc . . .	12,765
de genul femeiesc . . .	11,925
la olaltă . . .	24,690
b) nelegitimi:	
de genul bărbătesc . . .	1,067
de genul femeiesc . . .	978
la olaltă . . .	2,045

Suma totală a nascerilor este de 26,735; în asemănare cu anul 1895 rezultă o decrescere de 2286 nasceri.

9. *Casuri de mörte.* În decursul anului 1896 au murit:

de genul bărbătesc . . .	11,198
de genul femeiesc . . .	11,090
la olaltă . . .	22,288

Din acestia au murit de mörte silnică 178.

Față cu anul 1895 rezultă mortalitate mai mare cu 2123.

10. *Treceri religioare* dela alte confesiuni la biserica noastră 788, ér dela biserica noastră la alte confesiuni 184.

11. *Parochii vacante* cu finea anului 1896 au fost 126, despre cari se alătură conspectul aici sub C).

12. Biserici nòue s'au sãntit de arhiepiscopul în decursul anului 1896, 2. Una în Cebea, în protopresbiteratul Zarandului, alta în Diug, în ppresbiteratul Deșului.

III. *Seminarul arhidiececan.* a) *Profesori* în secțiunea teologică a seminarului arhidiececan au funcționat cu directorul și cu profesorul de cântări patru, între cari și un suplent.

Cu ocasiunea acãsta aducem la cunoșcința Venerabilului sinod, că cu 1 Septembrie 1896, profesorul Dr. V. Saftu, ales și introdus paroch în Brașov-Scheiu, a renunțiat dela postul de profesor seminarial și în locul lui s'a instituit fostul profesor suplent Dr. Ioan Stroia, de profesor provisoriu în secțiunea teologică. Altcum pentru întregirea definitivă a postului acestuia de profesor s'a publicat concurs în sensul regulamentului seminarial și rezultatul se promovéză Venerabilului sinod cu raport separat.

b) În secțiunea teologică a seminarului arhidiececan s'au inscriși 66 auđitori ordinari și adevă:

în cursul III . . .	26
" " II . . .	17
" " I . . .	23
la olaltă 66	

cu 4 mai mulți ca în anul 1895/6.

Conform pregătirii lor în școlele medii au fost:

cu examen de maturitate . . .	7
" 8 clase gimnasiale . . .	5
" 7 " " . . .	2
" 6 " " . . .	45
" 4 " " și cursul pedagogic 6	
" 6 clase reale . . .	1
la olaltă 66	

În cursul extra-ordinariu s'au primit 6 tineri pentru parochii, cari în cale ordinară nu s'au putut întregi.

Programa seminarului se alătură sub D).

c) La depunerea examenului de calificațiune preofesc ținut la 25 Februarie și 25 August 1896, s'au supus preste tot clerici 23. Dintre esaminați au obținut calculul distins 1, bine 13, suficient 9, și nesuficient 0.

IV. *Procese matrimoniale și disciplinare.*

a) *Procese matrimoniale* nu s'au mai pertractat la consistoriul arhidiececan dela 18/30 Septembrie 1895.

b) *Procese disciplinare* rămase pendente din anul 1895 29, la cari s'au mai adaus în decursul anului 1896 9; s'au finalizat 24 și anume:

1. dõue cu destituire.
2. unul cu darea demisiunii;
3. cinci cu suspensiune dela 1 lună până la 2 1/2 ani;
4. dõue cu înfruntare;
5. șese cu dojană;
6. trei cu dojană și admitere la funcțiune fiind suspendați;
7. unul sistat din cauză de mörte, patru din insuficiența dovedilor;
8. patru cu absolvare.

Cinci sunt încă pendente, ér patru s'au îndreptat la forurile protopresbiterale, spre a fi pertractate acolo.

V. *Ajutõrele* din „Fondul bisericilor“ și cel „Rudolfin“, destinate pentru zidirea, repararea și înzestrarea bisericilor, s'au împãrțit și în anul expirat după praxa îndatinată. Conspectul comunelor împãrțite și a sumelor votate se alătură sub E).

Consistoriul arhidiececan, ca senat bisericesc, rógă pe Venerabilul Sinod arhidiececan, să binevoescă a lua la cunoșcință acest raport.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută în 1 Aprilie 1897.

Consistoriul arhidiececan.

Dr. H. Pușcariu,
archim., vicariu arhiepiscopesc.

Dr. Elie Cristea,
secretariu

Ad. Nr. pp. 80/897. [61] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a Rogojel, prin acãsta se escrie concurs cu termin de 30 de zile, dela prima publicare în „Tel. Rom“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 354 fl.

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne suplicele de concurs, instruite conform normelor în vigóre, subsemnatului oficiu, până la terminul susindicat, și a se presenta în vre-o Duminecã sãu sãrbãtõre la s-ta bisericeã spre a fi cunoscut din partea poporului.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 7/1897. [52] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch de clasa a III-a din comuna Grohot se escrie pentru a treia-õrã concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt 409 fl. 58 cr.

Petenții au ași așterne cererile instruite conform normelor din vigóre la subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Brad, la 21 Martie 1897.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului în conțelegere cu comitetul parochial.

Vasilu Damian,
protopresbiter.

Nr. 94/897. [55] 3—3

CONCURS.

Prin rezoluțiunea V nerabilului Consistoriu din 25 Februarie 1897 Nr. 1360 Bis. se încuviințéză escrierea concursului la postul de capelan lângã parochul Nicolau Bãieșan, în parochia de clasa a III-a Bu-

cium-Isbita, tractul protopresbiteral gr.-or. al Abrudului, cu terminul de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumãtate din dotațiunea parochialã anualã de 403 fl. v. a.

Informațiuni mai deaprópe se pot lua dela oficiul protopresbiteral și comitetul parochial.

Concurenții au a-și subșterne petițiunile instruite conform legilor în vigóre în terminul deschis la subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Abrud, 17 Martie 1897.

Oficiul prapropresbiteral gr.-or al tractului Abrud în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Petru Popovici,
adm. prot.

Nr. 178/897. [54] 3—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea parochiei de clasa a III-a Bosna, în tractul protopresbiteral al Ungurașului în urma ordinului Preaveneratului Consistoriu din 21 Ianuarie a. c. Nr. 237 B. prin acãsta se escrie concurs nou cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau o sumã de 406 fl. 08 cr. anual.

Informațiuni mai detaiate despre emolumente și parochie se pot lua dela comitetul parochial sãu dela subsemnatul protopresbiter.

Concurenții doritori de a ocupa acãsta parochie au a se presenta înainte de alegere la bisericeã în vre-o Duminecã sãu sãrbãtõre și își vor trimite cererile concursuali instruite conform normelor din vigóre în terminul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Fizeș-Sãnpetru, 18 Martie, 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Ungurașului.

Paul Roșca,
protopresb.

Auđiți, vedeți și vã mirați!

Sensațiune!

Fac prețuri necređut de ieftine la acãstã

desfacere finalã

de orolõge veritabile de Genf cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani.

I orologiu remontoir de goldinã cu capacuri admirabile, gravate ori lucii, în nimica deosebit de cele de aur veritabil, cu un lanț frumos de goldinã și

regulat punctual, mai nainte fl. 10.--, acum à fl. 5.75 cu garanție de 5 ani. I orologiu remontoir de argint, cu capac dublu, de argint veritabil de 13 uncii, cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu un elegant lanț aurit, mai nainte floreni 18.-- acum fl. 9.--. I orologiu remontoir, Prince of Wales, de argint veritabil cu capac dublu, 15 rubini, mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu lanț elegant, mai nainte fl. 20.-- acnm fl. 11.--. I orologiu anker de argint veritabil de 14 uncii, aurit în foc, cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu un elegant lanț lung, ori scurt, mai nainte fl. 18.-- acum fl. 11.--. I orologiu remontoir pentru dame, de aur cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu lanț elegant aurit, mai nainte fl. 22.--, acum fl. 15.--. I orologiu remontoir de aur pentru domni, cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, mai nainte fl. 55.--, acum fl. 35.--. I inel de aur cu sigil pentru domni sãu dame, fasonul cel mai nou, din aur de 14 carate probat din oficiu, cu pãtrã roșie, verde, albastrã sau albã, după plãcere à fl. 5.--, 6.--, 7.--, 8.--, 10.--. I inel de aur cu diamant veritabil probat din oficiu à fl. 12.--, 15.--.

Ne rugãm pentru binevoitõre comande cât mai grabnice. Ori-ce comandã se executã tot atãt de conscientios, ca și când cumpãrãtorul însuși ar fi de față.

Obiectele neconvenabile se schimbã ori se retrimite banii.

P. FROMM,

orolõge și giuvaere

VIENA, II. Obere Donaustrasse 107.

[50] 4—6